

# **PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U MIROVNOJ OPERACIJI NATO-a NA KOSOVU (KFOR)**

## **I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ODLUKE**

Na temelju članka 7. stavka 5. Ustava Republike Hrvatske pokreće se postupak za donošenje Odluke o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji NATO-a na Kosovu (KFOR) (u daljnjem tekstu Odluka).

## **II. OCJENA DOSADAŠNJEG STANJA**

Misija Ujedinjenih naroda na Kosovu UNMIK (United Nations Mission in Kosovo) uspostavljena je 10. lipnja 1999. na temelju Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1244 s ciljem uspostave privremene civilne administracije pod vodstvom Ujedinjenih naroda.

Funkcioniranje misije organizirano je u četiri stupa kojima upravljaju UN, OEES i EU: stup I. – Policija i pravosuđe (upravlja UN), stup II. – Civilna administracija (upravlja UN), stup III. – Demokratizacija i izgradnja institucija (upravlja OEES) i stup IV. – Rekonstrukcija i ekonomski razvoj (upravlja EU). U sastavu snaga misije UNMIK ukupno je 4 339 osoba.

Zaključivanjem vojno-tehničkog sporazuma NATO-u je omogućeno raspoređivanje Snaga za Kosovo (Kosovo Force – KFOR) pod mandatom Ujedinjenih naroda.

NATO provodi mirovnu operaciju na Kosovu u potpori širih međunarodnih napora za izgradnju mira i stabilnosti u okruženju. Temeljne zadaće KFOR-a su sprječavanje obnavljanja neprijateljstava, izgradnja sigurnog okruženja, uključujući javni red i mir, potpora međunarodnim humanitarnim naporima i osiguravanje provedbe potpisanih sporazuma. Nakon proglašenja Deklaracije o nezavisnosti Republike Kosovo 17. veljače 2008. godine NATO je potvrdio nastavak operacije KFOR-a na Kosovu na temelju Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1244.

Od lipnja 2008. godine NATO na Kosovu provodi novu zadaću potpore razvoju profesionalnih i višenacionalnih snaga sigurnosti. Kosovske snage sigurnosti (Kosovo Security Force – KSF) imaju 2 408 pripadnika, a cilj je imati 2 500 aktivnih i 800 pričuvnih pripadnika. NATO i KFOR nastavljaju suradnju s Ujedinjenim narodima, Europskom unijom, osobito s EULEX-om i drugim međunarodnim čimbenicima u potpori razvoja stabilnoga, demokratskoga, višenacionalnoga i mirnoga Kosova. EULEX je dostigao svoju potpunu operativnu sposobnost u travnju 2009. godine, a KSF je dostigao inicijalnu operativnu sposobnost početkom rujna 2009. godine.

Procjenjujući da je situacija na Kosovu dovoljno stabilna, u lipnju 2009. godine donesena je odluka o postupnom smanjivanju snaga KFOR-a s dotadašnjih 16 000 na 2 500 pripadnika.

U skladu s postignutim napretkom u podizanju operativne sposobnosti KSF-a i općenito s poboljšanom sigurnosnom situacijom postignut je dogovor oko prilagodbe veličine snaga Kosova, transformacijom KFOR-a prema ulozi odvratajuće prisutnosti (Deterrent Presence – DP). Trenutno su snage KFOR-a u brojčanoj veličini od 6 148 pripadnika (30 zemalja).

Smanjivanje snaga KFOR-a je planirano u tri faze, pri čemu prijelaz u svaku pojedinu fazu mora dobiti političku potvrdu Sjevernoatlantskog vijeća (NAC). Prva faza smanjenja završena je 31. siječnja 2010. Druga faza smanjenja završena je 28. veljače 2011. Aktualna je procjena kako situacija na terenu još uvijek ne omogućuje prijelaz u treću fazu.

Sigurnosna situacija na Kosovu nešto je bolja u odnosu na 2011. godinu. Međutim, i dalje su prisutne napetosti i povremeni incidenti. Na političkoj razini ključan je nastavak dijaloga između Kosova i Srbije. U pogledu budućnosti KFOR-a te eventualnog prijelaza na treću fazu od ključne važnosti će biti stanje na sjeveru Kosova, što je povezano i s paralelnim i kriminalnim strukturama u tom dijelu zemlje. Bitan element je i suradnja Srbije s NATO-om odnosno KFOR-om i drugim međunarodnim akterima na Kosovu. Nadalje, razvoj kosovskih institucija i pitanje granice između Kosova i Srbije također predstavljaju značajne elemente koji će i u budućnosti utjecati na potrebu za daljnjim prisustvom snaga KFOR-a na Kosovu.

### **III. RAZLOZI I CILJEVI DONOŠENJA ODLUKE**

Sudjelovanje u međunarodnim mirovnim operacijama u skladu je sa strateškim opredjeljenjem Republike Hrvatske, čime se naša država svrstava među odgovorne članice međunarodne zajednice koje su spremne preuzeti svoj dio tereta opće sigurnosti. Republika Hrvatska snažno podupire napore NATO-a čiji je cilj održavanje sigurnosti na Kosovu. Postojeća kriza odvija se u neposrednom susjedstvu i na području u kojem Republika Hrvatska ima izražene političke, gospodarske i strateške interese. Situacija na Kosovu od iznimne je važnosti zbog izravnih reperkusija na odnose među državama u susjednoj regiji.

Oružane snage Republike Hrvatske sudjeluju u mirovnoj operaciji NATO-a na Kosovu od 2008. godine kada je odobreno sudjelovanje do 20 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske s dva helikoptera Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane.

U skladu s Odlukom o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji NATO-a na Kosovu (KFOR), (Narodne novine, broj 61/2011) u 2011. i 2012. godini odobreno je sudjelovanje do 25 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske s dva helikoptera Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane.

Prema Operativnom planu operacije (OPLAN KFOR 11054), zadaća hrvatskog kontingenta je zračni transport ljudi i roba te logistička potpora vlastitih snaga. Pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske trenutno su smješteni u američkoj bazi „Bondsteel“ pokraj Uroševca do prelaska operacije u treću fazu, kada će se nakon ukidanja navedene baze izvršiti premještanje snaga u druge baze na području operacije.

Hrvatski kontingent koji se trenutno nalazi u operaciji KFOR broji 19 pripadnika, a sastoji se od tri posade helikoptera (šest pilota od kojih je jedan zapovjednik kontingenta i četiri tehničara-letača), zrakoplovno-tehničkog tima za održavanje (šest pripadnika), nacionalnog elementa potpore (dva pripadnika) te stožernog časnika u zapovjedništvu operacije (jedan pripadnik).

Na temelju uspješnog angažiranja i djelovanja pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u sastavu KFOR-a Republici Hrvatskoj ukazano je povjerenje te joj je ponuđena za popunu stožerna pozicija pomoćnika načelnika stožera KFOR-a za osoblje, logistiku i inženjeriju, ustrojbenog čina brigadira u Zapovjedništvu KFOR-a. Jedan pripadnik Oružanih snaga Republike Hrvatske ovu je poziciju popunjavao od studenoga 2011. do kraja svibnja 2012. godine.

Republika Hrvatska namjerava nastaviti snažno podupirati zajedničke ciljeve s NATO-om u naporima za održanjem sigurnosti na Kosovu.

Postojeća kriza odvija se u neposrednom susjedstvu i na području u kojem Republika Hrvatska ima izražene interese. NATO-ova operacija KFOR je od presudnog značaja za uspostavu održive stabilnosti i sigurnosti u široj regiji Jugoistočne Europe čime predstavlja, s pozicije nacionalne sigurnosti, ključni prioritet. Turbulentna događanja na sjeveru Kosova potvrđuju da snage KFOR-a ostaju glavni jamac sigurnosti i stabilnosti na terenu. Na temelju navedenoga angažman pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u okviru operacije KFOR ostaje od interesa za Republiku Hrvatsku.

U tom kontekstu, predlaže se donošenje odluke kojom bi se u 2013. godini odobrilo upućivanje do 25 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnu operaciju NATO-a na Kosovu (KFOR) s dva helikoptera Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane, uz mogućnost rotacije.

Daljnijim sudjelovanjem pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji KFOR na Kosovu osigurao bi se kontinuitet daljnjeg doprinosa Republike Hrvatske u izgradnji stabilnog i sigurnog okruženja na Kosovu i u regiji te dodatno profiliranje Republike Hrvatske kao odgovorne i proaktivne članice NATO saveza koja prepoznaje savezničke potrebe i prioritete te na konkretan način pridonosi održavanju regionalne stabilnosti.

#### **IV. POTREBNA FINACIJSKA SREDSTVA**

Financijska sredstva za provedbu ove Odluke bit će osigurana u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu Ministarstva obrane u skladu s predviđenim projekcijama financijskog plana Ministarstva obrane za 2013. godinu.

#### **V. KONAČNI PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U MIROVNOJ OPERACIJI NATO-a NA KOSOVU (KFOR)**

## N A C R T

Na temelju članka 4. stavka 1. Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu (Narodne novine, broj 33/2002 i 92/2010), na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske, Hrvatski sabor je na sjednici održanoj \_\_\_\_\_ 2012. donio

## O D L U K U

### **O SUDJELOVANJU ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U MIROVNOJ OPERACIJI NATO-a NA KOSOVU (KFOR)**

#### I.

U mirovnu operaciju NATO-a na Kosovu (KFOR) upućuje se u 2013. godini do 25 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske s dva helikoptera Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane, uz mogućnost rotacije.

#### II.

Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da, po završetku sudjelovanja Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji iz točke I. ove Odluke, podnese izvješće Hrvatskome saboru.

#### III.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama.

Klasa:  
Zagreb,

**Predsjednik Hrvatskoga sabora  
Josip Leko**

## O B R A Z L O Ž E N J E

**Točkom I.** utvrđuje se da Hrvatski sabor donosi Odluku kojom se upućuju Oružane snage Republike Hrvatske u mirovnu operaciju NATO-a na Kosovu (KFOR). Ustavna osnova za donošenje ove Odluke je članak 7. stavak 5. Ustava Republike Hrvatske koji propisuje da Oružane snage Republike Hrvatske mogu prijeći njezine granice na temelju odluke Hrvatskoga sabora, koju predlaže Vlada Republike Hrvatske uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske. Odredba članka 4. stavka 1. Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu (Narodne novine, broj 33/02 i 92/10) stavlja u nadležnost Hrvatskoga sabora odlučivanje o izlasku ili djelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske izvan granica Republike Hrvatske. U mirovnu operaciju NATO-a na Kosovu (KFOR) upućuje se u 2013. godini do 25 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske s dva helikoptera Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane, uz mogućnost rotacije.

**Točkom II.** obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da po završetku sudjelovanja Oružanih snaga Republike Hrvatske u NATO mirovnoj operaciji na Kosovu (KFOR) u 2013. godini podnese izvješće Hrvatskom saboru.

**Točkom III.** određuje se da Odluka Hrvatskog sabora stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama.